

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT

АГЕНЦИЈА ЗА ЗАШТИТА НА ПРАВОТО НА СЛОБОДЕН
ПРИСТАП ДО ИНФОРМАЦИИТЕ ОД ЈАВЕН КАРАКТЕР

AGJENCIA E MBROJTJES TË SË DREJTËS PËR QASJE TË LIRË NË
INFORMACIONE ME KARAKTER PUBLIK

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА - REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT
Агенција за заштита на правото на слободен
пристап до информациите од јавен карактер
Agjencia e mbrojtjes të së drejtës për qasje
të lirë në informacione me karakter publik

Бр.-Нр.

01-73611
27-08

20 U год.-viti

СКОПЈЕ - SHKUP

ПРОГРАМА

за работа на Агенцијата за заштита на правото за
слободен пристап до информациите од јавен карактер
за 2022 година

бр.

од

Скопје, ----- 2021 година

1. ВОВЕД

Агенцијата за заштита на правото за слободен пристап до информациите од јавен карактер е самостоен и независен државен орган кој донесува одлуки во согласност со надлежностите утврдени со Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер („Сл. весник на РСМ“ бр.101/2019) – (во натамошниот текст „Агенцијата“), со цел заштита и промовирање на правото за слободен пристап до информации од јавен карактер, право кое е гарантирано со Уставот на Република Северна Македонија.

Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер го уредува правото на пристап до информации од јавен карактер и има за цел да им овозможи на домашните и странските физички и правни лица пристап до информации со кои располагаат имателите на информации.

Пристапот до информации од јавен карактер обезбедува јавност и отвореност во работењето на институциите на централно и локално ниво, овозможувајќи им на физичките и правните лица кои бараат такви информации да го остварат своето уставно загарантирано право од чл. 16 од Уставот на РСМ.

Преку овозможувањето пристап до информации од јавен карактер се поттикнува развојот на транспарентна држава во која органите на јавната власт им даваат информации на граѓаните по поднесено барање за слободен пристап до информации од јавен карактер и со редовно објавување на информациите за нивното работење, за трошењето на јавните средства и донесувањето на одлуките, како прашања од јавен интерес.

Имателите на информации се должни да ги објавуваат информациите од јавен карактер (проактивна обврска) како и веднаш да одговараат на поставените барања за информации од јавен карактер (реактивна обврска).

Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер, кој го гарантира основното човеково право на давање и на примање информации е дел од европската легислатива која го имплементира ова човеково право, односно спаѓа во редот на антикоруптивните закони и претставува превентивна алатка за борба против корупција, кој од една страна ја зајакнува отвореноста на работењето, а од друга страна го стеснува просторот за злоупотреба на органите на јавната власт, поттикнувајќи ја да работи законски и правилно при постапувањето согласно своите надлежности.

Правната заштита на правото за слободен пристап до информации од јавен карактер, врз основа на Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер, ја обезбедува Агенцијата за заштита на правото за слободен пристап до информациите од јавен карактер.

Агенцијата утврдува годишна програма за својата работа, при тоа земајќи ги предвид нејзините надлежности кои произлегуваат од чл. 30 од ЗСПИК.

Суштината на донесувањето на Програмата за работа е да се воспостават јасни цели, да се определат мерки и активности, како и да се распоредат задолженијата, да се дефинираат показатели за успешност од што ќе се дефинира и ќе се даде целна насока на работа на Агенцијата.

Годишната програма за работа на Агенцијата ги содржи целите и активностите кои ќе се спроведуваат во текот на 2022 година, а се однесуваат на:

- 1. Предметно работење**
- 2. Следење на легислативата од аспект на слободниот пристап до информации од јавен карактер**
- 3. Нормативна и аналитичка дејност**
- 4. Обуки за имателите и барателите на информации**
- 5. Меѓународна соработка**
- 6. Проектни активности**
- 7. Соработка со граѓанскиот сектор**
- 8. Односи со јавност**
- 9. Развој и управување со човечки ресурси**
- 10. Завршна одредба**

1. Предметно работење

Заради остварувањето на правото до слободниот пристап до информациите од јавен карактер на физичките и правните лица (барателите), Агенцијата и во текот на 2022 година ќе продолжи со следните активности:

а) Одлучување по жалби на барателите на информации по днесени против:

- Решенијата со кои имателите го одбиле Барањето за пристап до информации од јавен карактер;

- Решенијата со кои имателите го отфрлиле Барањето за слободен пристап до информации од јавен карактер, и

- Решенијата со кои имателите на информации ја запреле или прекинале постапката по барањата;

б) Постапување по претставки на барателите во врска со слободниот пристап;

в) Реализирање на службени посети и едукација на имателите и барателите на информации како на централно, така и на локално ниво;

г) Соработување со имателите и барателите на информации од јавен карактер, со цел остварување на правото за слободен пристап до информации од јавен карактер;

д) Секојдневно ажурирање на податоците на имателите на информации на веб страницата на Агенцијата. Покрај внесувањето на тековните измени, ќе работи на евидентирање, обработување и поднесување на предлози до раководството на Агенцијата за бришење или додавање на постојни иматели, згаснување или формирање на нови субјекти на листата на иматели, промена на дејност и слично;

ѓ) Усогласување на содржините на веб страницата на Агенцијата со потребите кои произлегуваат од тековното работење.

е) Освен редовното, сеопфатно и навремено информирање на јавноста преку порталите за баратели и иматели на информации, во функција на поголемо афирмирање на дејноста на Агенцијата, ќе се стреми кон подигнување на јавната свест за слободниот пристап до информациите од јавен карактер преку поголема медиумска застапеност и организирање на обуки за имателите и барателите на информации од јавен карактер.

ж) Подготвување на Годишен извештај за својата работа и негово доставување до Собранието на Република Северна Македонија;

з) Соработување со национални и меѓународни организации и институции од областа на слободниот пристап до информации од јавен карактер;

с) Други работи кои произлегуваат од Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер

Носител: Директор / Зам. директор на Агенцијата

Извршители: Секторот за управно – правни и општи работи и Секторот за соработка, транспарентност и едукација,

Рок: Континуирано во текот на целата година

2. Следење на легислативата од аспект на слободниот пристап до информации од јавен карактер

Агенцијата за заштита на правото за слободен пристап до информациите од јавен карактер во текот на годината континуирано ќе ја следи примената на Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер.

Согласно, Стратешкиот план на Агенцијата 2021-2025 година, во 2022 година ќе се дефинира работниот процес во неколку фази и тоа:

- Следење и имплементација на европската легислатива во областа на пристапот до информации од јавен карактер
- Подготовка и планирање
- Собирање и анализа на примарни и секундарни податоци за тековните

и идни активности од сите чинители кои влијаат во работењето на Агенцијата

- Обезбедување обуки за доусовршување на вработените во Агенцијата
- Дискусии и работилници со вработените во Агенцијата
- Подготовка на нацрт документи согласно Стратешкиот план на Агенцијата
- Мониторинг на Акцискиот план од Стратешкиот план 2021-2025

Носител: Директор /
Зам. директор на
Агенцијата

Извршители: Секторот
за управно – правни и
општи работи и
Секторот за соработка,
транспарентност и
едукација

Рок: Континуирано во
текот на годината

3. Нормативна и аналитичка дејност

3.1. Подготовка на Годишен извештај за работата на Агенцијата за заштита на правото за слободен пристап до информациите од јавен карактер за 2022 година.

Во Извештајот ќе бидат пласирани следните параметри:

- Надлежности на Агенцијата;
- Одлучување по Жалби (жалбена постапка, решени предмети и нивна структура, жалби по днесени против имателите на информации, карактер на поднесените жалби, состојба на предметите по тужби);
- Спроведувања на искуства од примената на Законот;
- Листа на иматели на информации;
- Содржина на Годишните извештаи на имателите;
- Соработка со службените лица кај имателите;
- Јавност во работењето на Агенцијата;
- ВЕБ страница на Агенцијата;
- Национална и меѓународна соработка и проекти;
- Буџет на Агенцијата.

Носител: Директорот /
Зам. директор на
Агенцијата

Извршители:
Секторот за управно –
правни и општи работи и
Секторот за соработка,

транспарентност и
едукација
Рок: 31 март, 2022
година

Исто така, Агенцијата ќе дава мислења и предлози по закони и други прописи изготвени од други органи на државната управа, доколку во истите се уредува слободниот пристап до информации од јавен карактер.

3.2. Усогласување на системот за управување со квалитет со ISO стандардот 9001:2015 и сертификација

Агенцијата успешно го заврши процесот на имплементација на ISO стандардот 9001:2008. Согласно новото издание на ISO стандардот 9001:2015, Агенцијата ќе изврши усогласување на системот за управување со квалитет согласно измените и ќе спроведе сертификација на истиот. Согласно планот за сертификација во 2022 година ќе се изврши прва надзорна проверка согласно горенаведениот стандард.

Носител: Директор /
Зам. директор на
Агенцијата
Извршители: Директор/
Зам. директор на
Агенцијата, координатор
ите за воведување на
СУК, раководните
административни
службеници и
административните
службеници во
Агенцијата

Рок: Во текот на
годината

3.3. Едукација и студиски посети на директорот и заменик директорот на Агенцијата за заштита на правото за слободен пристап до информациите од јавен карактер и вработените во Агенцијата

-реализација на соодветна обука на вработените во Агенцијата, и
-реализација на студиски посети на држави од Европската Унија со цел размена на искуство на слободниот пристап до информации од јавен карактер.

- Агенцијата активно ќе работи на стручно усовршување на вработените во Агенцијата.

Носител: Агенцијата во
соработка со

организации и
институции

Извршители: Секторот
за управно – правни и
општи работи и
Секторот за соработка,
транспарентност и
едукација

Рок: Континуирано во
текот на годината

4. Обуки за имателите и барателите на информации

Агенцијата во текот на 2022 година ќе продолжи со едукација на имателите на информации од јавен карактер согласно динамиката утврдена во Годишната програма за обука на службените лица кај имателите на информации на централно и на локално ниво.

Со обуките во прв план ќе бидат опфатени новоназначени службени лица кај имателите на информации кои не присуствувале на обуки и службени лица кои посетувале обуки, но пројавиле интерес повторно да присуствуваат.

Агенцијата планира да одржи информативни и едукативни работни состаноци со одговорните лица кај имателите на информации на централно, регионално и локално ниво.

Исто така, Агенцијата во зависност од нејзините финансиски можности, како и преку соработка со надворешни партнери планира едукација на граѓани, како и останати целни групи како медиуми, студенти, средношколци, бизнис секторот и други, преку различни методи и форми на анимација, преку одржување на обуки, доставување на печатени брошури, прирачници и слично.

Агенцијата ќе ја продолжи и соработката со високообразовните институции која е воспоставена на подрачјето на заштитата на правото за слободен пристап до информациите од јавен карактер. Соработката ќе се одвива преку потпишување на меморандуми за соработка, и во тие рамки одржување на обуки на студенти на универзитети и факултети со цел подигнување на јавната свест и степенот на запознаеност на студентите со Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер.

Реализацијата на погоре наведените планирани активности ќе биде извршена во рамките на буџетот на Агенцијата и со помош од надворешни партнери. Со оглед на тоа што ова претставува една од основните надлежности на Агенцијата, а во интерес на остварување на целта на Законот приоритетно осврнувајќи се на антикоруптивните мерки таа ќе обара дополнување на свите буџетски средства за извршување на планираните активности.

Носител: Директорот /
Зам. директор на
Агенцијата

Извршители:
Директорот на
Агенцијата и
вработените во
Агенцијата

Рок: Континуирано во
текот на годината

5. Меѓународна соработка

Во рамките на меѓународната соработка во 2022 година, Агенцијата ќе продолжи со активностите за размена на искуства со сродни институции и одржување на редовните контакти со соработници и партнери од регионот и пошироко, со цел можна соработка на конкретни проекти, програми и реализација на стратешки цели зацртани во Акцискиот план на Агенцијата.

Воспоставување и одржување на континуирана комуникација со останати сродни институции од земјите членки на Европска Унија ќе биде една од основните работни задачи на Одделението за меѓународна соработка и во тековната 2022 година. Истотака, една од основните работни задачи на Одделението ќе биде и зајакнување на соработката на национален план, со постоечките и нови потенцијални соработници. Од воспоставените релации и соработки се очекува реализација на проектни и реализација на останати цели и активности кои ќе овозможат поголема инволвираност и афирмација на Агенцијата на меѓународно поле на слободниот пристап до информациите од јавен карактер.

Одделението за меѓународна соработка во тековната 2022 година, ќе презема активности на полето на слободниот пристап до информациите преку континуирана соработка со национални невладини организации и меѓународни институции и организации за обезбедување на финансиска поддршка за реализација на проекти и проектни активности за подигнување на примена на правото за слободен пристап до информации од јавен карактер.

Носител: Директорот /
Зам. директор на
Агенцијата

Извршители:
Директорот/ Зам.
директор на Агенцијата,
раководните и
административни
службеници во

Агенцијата

Рок: Континуирано во текот на годината

6. Проектни активности

6.1. Инструмент за претпристапна помош (ИПА II) 2014-2020, поднаслов „Европска поддршка за реформа на јавната администрација“

Во периодот од 2019 до 2022 година, трае процесот на имплементацијата на проектот под наслов „Транспарентност и отчетност на јавната администрација во РСМ“, финансиран од Европска Комисија преку Инструмент за претпристапна помош (ИПА II) 2014-2020.

Агенцијата за заштита на правото за слободен пристап до информациите од јавен карактер е еден од двата корисници на проектните активности.

Во овој проект, конкретни активности за Агенцијата се воведување на стандарди за транспарентност кај имателите на информации преку воведување на е-портали за иматели и баратели, платформи во кои ќе биде воведен механизам за мерење на навременоста на извршување на услугите и квалитетот на работата на административните службеници. Истотака, како конкретна активност за Агенцијата е предвидена и надоградба на капацитетите со ИТ алатки и поддршка за подобрување на пристапот до информации од јавен карактер преку воспоставување на електронски механизам за објавување на голем број документи и информации од јавен карактер, се со цел подобрување на јавните услуги за граѓаните и бизнис секторот.

Овој проект ја поддржува имплементацијата на Стратегијата за реформа на јавната администрација 2017-2022.

За потребите на програмирањето и реализацијата на проектните активности формирана е Секторска работна група (СРГ), која во континуитет се состанува на работни состаноци се со цел да го следи и координира спроведувањето на проектот. Претставник од Агенцијата активно ќе продолжи да учествува во работата на оваа Секторска работна група и во текот на 2022 година.

Носител: Агенцијата

Извршители:

Директорот/ Зам.
директор на Агенцијата
и административните
службеници во
Агенцијата

Рок: Континуирано во текот на годината

6.2. TAIEХ

Агенцијата ќе ги продолжи активностите преку Инструментот TAIEХ на Европската Комисија, со кој се овозможува на земјите апликанти за членство во Европската Унија да се здобијат со искуства од земјите членки на Европската Унија. Во однос на новите TAIEХ апликации за тековната 2022 година, темите ќе бидат дополнително утврдени и изготвени.

Носител: Агенцијата

Извршители: Директорот /
Зам. директор на Агенцијата и
вработените во Агенцијата

Рок: Континуирано во текот на
годината

6.3. Проектни активности со национални и меѓународни соработници и партнери

Агенцијата ќе ја продолжи соработката со постоечките национални и меѓународни соработници и партнери, како и со нови потенцијални соработници се со цел реализација на проекти и проектни активности.

Проектните активности Агенција планира да ги реализира во соработка со надворешни партнери кои со своето експертско учество ќе придонесат да се реализираат планираните проекти. Предвидените активности се содржани во Акцискиот стратешки план 2021-2025 на Агенцијата.

Носител: Агенцијата

Извршители:
Директорот / Зам.
директор на Агенцијата
и вработените во
Агенцијата

Рок: Континуирано во
текот на годината

6.4. Организација и реализација на регионална средба на седум второстепени органи и институции од областа на заштитата на правото на слободен пристап до информации од јавен карактер “INITIATIVE 2020”

Во текот на 2022 година Агенцијата ќе биде организатор и домаќин на регионална средба на седум второстепени органи и институции од областа на заштитата на правото на слободен пристап до информациите од јавен карактер “INITIATIVE 2020”.

Носител: Агенцијата

Извршители:

Директорот / Зам.
директор на Агенцијата
и вработените во
Агенцијата

Рок: Месец октомври
2022 година

7. Соработка со граѓанскиот сектор

Агенцијата континуирано ќе ја продолжи соработката со невладиниот сектор со цел јакнење на свеста кај граѓаните за значењето на ова основно човеково право како и на имплементацијата на прописите од оваа област.

Соработката со имателите на информации и граѓанскиот сектор ќе придонесат кон подобра имплементација на Законот, транспарентност, отвореност и отчетност на институциите за нивното работење, градење на меѓусебна доверба и развивање на квалитетот на демократијата. Агенцијата активно ќе соработува со претставниците на граѓанските организации во иницијативата за Отворено владино партнерство, преку заедничките активности предвидени во Акцискиот план 2021-2023 година. Со овие активности се очекува да се зголеми бројот на граѓаните кои ќе го остваруваат правото на слободен пристап до информации од јавен карактер и бројот на институции кои го спроведуваат Законот, како и за подигнување на проактивната транспарентност на имателите на информации.

Добрата практика на соработка помеѓу Агенцијата, имателите на информации од јавен карактер и граѓанскиот сектор е клучна за доброто владеење и претставува важен фактор за транспарентно работење и имплементирање на правото на слободен пристап до информации од јавен карактер.

Носител: Агенцијата во
соработка со други
институции и
граѓанскиот сектор

Рок: Континуирано во
текот на годината

8. Односи со јавност

Со цел натамошно афирмирање на уставно загарантираното право за пристап до информации, јакнење на свеста на службените лица кај имателите на информации и обезбедување на поголема транспарентност и отчетност во работењето, ќе продолжи досегашната пракса на Агенцијата со навремено, редовно и проактивно објавување и ажурирање на информации на веб страницата на Агенцијата.

Пред или по одржувањето на позначајни настани, ќе се доставуваат информации, односно покани за присуство на новинари и сниматели.

Ќе се интензивира и продлабочи севкупната соработка со електронските, печатените и интернет медиумите.

Предвидена е подготовка и печатење на публикација со примери од досегашната пракса на Агенцијата, која ќе содржи карактеристични примери од донесени решенија и заклучоци по жалби на барателите на информации од јавен карактер.

Носител: Агенцијата
Извршител: Секторот
за соработка,
транспарентност и
едукација
Рок: Континуирано во
текот на годината

9. Развој и управување со човечки ресурси

Во 2022 година, Агенцијата ќе продолжи со активности на полето на подобрување на внатрешната организација и систематизација на работните места, човечките ресурси и просторно-техничките услови за работа.

Развивање и имплементација на мерки за подобрување на сегашната состојба со човечките ресурси кои се однесуваат на систематизираните работни места, подготовка на нови правилници за внатрешна организација и систематизација на работните места во Агенцијата, распоредување на работни места според образование, анализа на стручната подготвеност на вработените се со цел да се систематизираат на адекватни работни места. Потребно е да се предвидат нови работни места, унапредување на вработените и стимулирање на административните службеници преку обезбедување на обуки, посета на работилници и други методи на стручно доусовршување на вработените во Агенцијата.

Носител: Агенцијата
Извршител: Секторот
за управно – правни и
општи работи
Рок:
Континуирано во текот
на годината

10. Завршна одредба

Оваа Програма се објавува на веб локацијата на Агенцијата за заштита на правото за слободен пристап до информациите од јавен карактер.

Директор
Пламенка Војчева

